

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Mercurius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Lucianum in
Hercula
Gallico.
D. Laer. lib.
1. c. 9.

cio ad eloquentiæ vim exprimendam significantius excogitari potuit, neq; magis hieroglyphicum. Nam quod ad Gallicanum figmentum spectat, Cornelius Tacitus Gallos ait duas semper artes studiose exercuisse, militarem quippe, & disceptandi rationem. Reliqua ad hanc rem pertinentia, quid singula sibi velint, apud Lucianum ipsum inspicienda sunt. Et quoniam eloquentia tam boni quam mali causa fuit, estque quotidie: merito Anacharsis quid esset in homine pessimum, quidq; optimum, interrogatus, *Lingua*, respondit.

MERCURIUS. CAP. XL.

Natalis Co-
mes lib. 1.
c. 10.
Sermonis
præses Mer-
curius.
Nempe
quod Lati-
na forsitan
ab oblivio-
ne dicta.
Nam Læ-
tycos, id est,
id est, obli-
vio.
Id est dator
honorum.
Hom. Odyf.
8.
Et ἐπιθήνη
id est valde
utilis, ut
Odyf. 8.
Id est serva-
tor. Home-
rus Iliad. v.

Lingua porro Mercurio sacra, quam ab eo regi fidere Mathematici tradunt, velut splenem à Saturno, hepar à Jove, à Marte sanguinem, cerebrum & cor à Sole, à venere renes & genituram, stomachum à Luna. Sermonis itaque præses Mercurius: Unde apud Homerum, Deus hic ad fluvium Xanthi ripam, Deorum inter se orto certamine, Latonæ committitur, sermo quidem rerumque memoriæ adversus oblivionem. Quid enim magis inter se contrarium, quam orationis vis, & oblivio? Ajunt vero Aegyptii, Mercurium primum omnium verba in ordinem redegisse, multisque rebus in Ægyptiæ nomina: literas, ejus inventum fuisse, Deorumque cultum instituisse, quæ sine magna vi eloquentiæ mortalium mentibus insinuari minime potuerint. Apud alias quoque gentes in honorem Mercurii, qui Deorum præco fingitur, lingua in sacris disiecta præconi tradebatur. Facit ad hoc nominis ipsius interpretatio: nam Hermen δῆπο εἰρήνη καὶ μήσαοξ, quod omnino loqui significat, deducunt ajunt. Quique veterum figmentorum rationem explicant, per Mercurium nihil aliud intelligi volunt, quam sermonem ipsum, quo solus homo ex terrestribus animalibus honestatus est. Vel Hermes nuncupatus est. δῆπο εἰρήνη εἶναι, quod humano generi sermo sit veluti præsidium quoddam & munimentum, unde Διάκτερος initio ἀρχὴ τοῦ Διαλέγειν fuerit appellatus: eaque de causa linguas illi dedicarint, quod ea corporis nostri pars intelligentiæ nostræ conceptus, apud propinquas animas differendo explicet. Est etiam illi cognomentum ἐπιθήνη, quod magnæ cujusdam sit utilitatis, summaq; ope eos adjuvet, penes quos sit illius facultas. Unde etiam σῶκος dictus: non enim sermo in perniciem aut detrimentum, damnusve ullum, mortalibus datus, sed ut hominem sospites atque tueatur. Quocirca salutem, id est, Canis imaginem ad custodiam adhibitam Mercurii simularum semper adjiciebant, atque illi ædem in foro, ubi eloquentiæ usus plurimum viget, statui monuit Vitruvius, ex aruspicum disciplina.

DISCIPLINÆ. CAP. XLII.

Scripta
Mercurii.

Neque vero mirum, si omnia Mercurio scripta, inventa, meditationumque suarum argumenta, Aegyptii soliti sunt inscribere, solumque illum & sapientiæ & eloquentiæ arbitrum judicarent: quando is, auctore Seleuco tota rerum universalis, sive principia malimus dicere, viginti millibus voluminum (quæ reperimus, quæ accepimus, damus explicavit: ut vero Manethus asseverat, triginta millibus, quibus etiam addidit sex millia quingenta, & viginti quinque, in quibus libros de diis empyreis centum, de athereis totidem, mille de cœlestibus elucubravat: quæ si membranz tot convolutæ essent, vix fidem facerent: facit tamen horum mentionem Jamblichus, magnæ vir apud Grecos autoritatis.

SOMNUS. CAP. XLIII.

Erat & lingua in arapofita, quæ somnum significabat, quod Apollonius argonauticôn primo indicat, ubi dicit:

τίως ἔπι πηλώσῃσι χέοντα
 Λιθόμινας, ὕπνον ἢ Διά κλέφας ἐμναλοντό.

Mos anti-
quus somni
captivitatis

quæ tuus, Urbane, nepos in Latine reddidit:

— Incere exusti libamina linguis.
 Spargebant nigra captantes nocte soporem.